

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupeného JUDr. Vladislavou Halodovou, advokátkou se sídlem nám. Přemysla Otakara II. 123/36, České Budějovice, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje**, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 10. 2006, č. j. 10 Ca 112/2006 - 43,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku, kterým krajský soud zamítl žalobu podanou proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje („žalovaný“) ze dne 12. 5. 2006, č. j. KUJCK 9261/2006/ODSH/01. Citovaným rozhodnutím žalovaný změnil rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice ze dne 27. 1. 2006, č. j. Spr. přest. D6106/05Kol.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní („s. ř. s.“), a namítá tak nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

Stěžovatel předně uvádí, že v odvolacím řízení nebyly odstraněny toliko formální vady písemného rozhodnutí správního orgánu I. stupně, nýbrž i další nedostatky řízení. Vady řízení

před správním orgánem I. stupně a vydaného rozhodnutí však byly natolik zásadní, že neumožňovaly odvolacímu orgánu opětovně stěžovatele uznat vinným ze spáchání přestupku.

Stěžovatel dále tvrdí, že se nikdy neodvolal proti rozhodnutí o přestupku týkajícímu se J. P. Právě naopak, tím, že žalovaný učinil k odvolání stěžovatele proti rozhodnutí i výrok týkající se J. P., založil nezákonnost svého rozhodnutí jako celku.

Pochybení krajského soudu i správních orgánů spatřuje stěžovatel rovněž v tom, že nebyl proveden revizní znalecký posudek, byť jeho provedení stěžovatel navrhl teprve v žalobě.

Stěžovatel polemizuje také se závěrem soudu, že ze skutečnosti neošetření J. P. lékařem plyne, že jeho zranění může být dobře vysvětleno nárazem motocyklu do vozidla Pickup, které jelo před ním. Soud se ostatně vůbec nevypořádal ani s námitkami ohledně tohoto vozidla, a to v tom směru, že jeho nepoškození ještě nevylučuje, že do něho nebylo naraženo zezadu motocyklem. Právě k poškození ráfku předního kola motocyklu totiž znalec uvedl, že bez technické prohlídky vozidla nelze náraz do něj potvrdit – z čehož však zároveň plyne, že tento náraz nelze jednoznačně vyloučit. Soud se prý nevypořádal ani s námitkou ohledně nelogičnosti počínání řidiče Pickupu, který i s manželkou zůstal více než hodinu na místě dopravní nehody, což stěžovatel vysvětluje tím, že právě do jeho vozidla bylo naraženo.

Krajský soud údajně porušil zásadu in dubio pro reo, jelikož po provedeném dokazování zůstaly zásadní pochybnosti, zda k dopravní nehodě došlo v důsledku nárazu vozidla stěžovatele do motocyklu J. P. či zda k ní došlo nárazem tohoto motocyklu do před ním jedoucího vozidla Pickup a následného pádu motocyklu na vozidlo stěžovatele. Ze strany policejního orgánu prý došlo k zásadnímu pochybení při ohledání místa dopravní nehody a vozidla Pickup a protože nebyly provedeny dostatečné důkazy k řádnému objasnění věci, je stěžovatelova verze průběhu dopravní nehody minimálně stejně pravděpodobná jako verze podaná řidičem motocyklu.

Proto stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že odstranění vad prvoinstančního rozhodnutí správního orgánu je v odvolacím řízení povinností (§ 59 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu). Ve věci stěžovatele a J. P. bylo vedeno společné řízení, takže byť správní orgán vydal každému účastníkovi řízení rozhodnutí, jehož výrok se týkal jím spáchaného přestupku, jedná se stále o jediné meritorní rozhodnutí. Aktivní legitimace k odvolání plyne z ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, nicméně povinností žalovaného bylo přezkoumat správní rozhodnutí I. stupně v celém rozsahu. Při provádění dokazování nebyly zjištěny vady znaleckého posudku, pro které by měl být vypracován oponentní či revizní posudek. Opakující argumentaci stěžovatele v tomto směru považuje žalovaný spíše za jeho snahu vyvinít se z porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích. Navíc, poškození přední kapoty vozidla stěžovatele svědčí o tom, že bylo naraženo do řidiče motocyklu zezadu a nikoliv že tento motocykl narazil dopředu, protože v tomto případě by ke zmíněnému poškození vozidla zřejmě vůbec nedošlo. Ze setrvání řidiče Pickupu na místě dopravní nehody nelze nic vyvodit, neboť se jednalo pouze o případného svědka.

Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou, jelikož námitky stěžovatele souhrnně považuje za nepodložené, hypotetické a nekonkrétní.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního a soudního spisu především plyne, že dne 7. 11. 2005 bylo se stěžovatelem zahájeno řízení o přestupku.

Shora označeným rozhodnutím ze dne 27. 1. 2006 Magistrát města České Budějovice shledal stěžovatele vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle ustanovení § 22 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., kterého se dopustil tím, že dne 7. 10. 2005 v 18.10 hod. jel osobním automobilem Škoda Felicia na blíže specifikovaném místě a při přejíždění z levého do pravého jízdního pruhu došlo k pádu motocyklu řidiče J. P. na přední část jeho vozidla. J. P. v tento okamžik rovněž přejížděl z levého do pravého jízdního pruhu. Stěžovatel tak porušil ustanovení § 4 písm. b), § 5 odst. 1 písm. b), § 19 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a za to mu byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč a povinnost uhradit náklady přestupkového řízení ve výši 2500 Kč.

Žalovaný citovaným rozhodnutím ze dne 12. 5. 2006 rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil, to však nikoliv meritorně, nýbrž formálně, neboť dospěl k závěru, že výrok rozhodnutí je nepřehledný, nesprávně formulovaný a obsahuje argumentace nesouvisející se skutkovou podstatou a spadají do odůvodnění. K odvolacím námitkám stěžovatele žalovaný uvedl, že o jízdě motocyklu v levém pruhu svědčí výpověď J. P. a také zadokumentované stopy. Závěr ohledně nesledování dopravní situace stěžovatelem není spekulací, nýbrž kvalifikovaným odhadem znalce. Řidič vozidla Pickup se podle závěru policejního orgánu nehody neúčastnil a protože ji ani neviděl, nebyl využit jako svědek. Náraz, který poškodil litý ráfek předního kola motocyklu, byl natolik silný, že by došlo ke zjevnému poškození vozidla Pickup, „což by zajisté pozornosti policie neuniklo“, nehledě na to, že motocykl ztratil stabilitu po srážce s vozidlem stěžovatele a nikoliv po nárazu do vpředu jedoucího Pickupu. Není dána povinnost vždy předvolat znalce k ústnímu jednání a tento požadavek stěžovatel nevzněl.

Krajský soud v Českých Budějovicích napadeným rozsudkem zamítl žalobu proti citovanému rozhodnutí žalovaného, když především konstatoval, že odvolací správní orgán je oprávněn změnit rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť obě tato rozhodnutí je nutno považovat za jeden celek. Správní řízení proto netrpělo vytýkanými vadami, když skutkový stav by zjištěn dostatečně a správně a učiněný závěr byl vysloven po zhodnocení jednotlivých důkazů jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti. Mechanismem střetu obou vozidel se zabýval znalec a podle jeho závěrů narazilo vozidlo stěžovatele rychlostí 45-50 km/hod do motocyklu jedoucího rychlostí 30 km/h, přičemž vyloučil možnost nárazu do padajícího motocyklu. Námitky stěžovatele ve vztahu k možnému nárazu do vpředu jedoucího Pickupu soud označil za bezvýznamné, jelikož z policejního ohledání tohoto vozidla plyne, že nebylo nijak poškozeno. Soud dále konstatoval, že stěžovatel byl se závěry znaleckého posudku ve správním řízení seznámen, souhlasil s nimi a vypracování revizního posudku nenavrhoval, což učinil teprve v podané žalobě. K námitce týkající se nezákonnosti rozhodnutí žalovaného o změně rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve vztahu k J. P. krajský soud s odkazem na ustanovení § 81 odst.

1 zákona č. 200/1990 Sb. uvedl, že k takovým žalobním námitkám není stěžovatel ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s. aktivně legitimován.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel podává kasační stížnost z důvodů zakotvených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s. Podle písm. a) lze podat kasační stížnost z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení; podle písm. b) pro vady správního řízení a podle písm. d) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

V první řadě se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Pokud by se totiž jednalo o rozhodnutí nepřezkoumatelné, nebylo by z povahy věci možno hodnotit naplnění důvodů ostatních.

Důvodem nepřezkoumatelnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) může být buď nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů.

Nesrozumitelným lze rozumět zejména rozhodnutí postrádající základní zákonné náležitosti, vylučující seznat, v jaké věci a jak bylo rozhodnuto, zkoumající správní rozhodnutí z jiných než žalobních bodů nad rámec zákonného oprávnění, obsahující výrok rozporný s odůvodněním, neobsahující vůbec právní závěry, nebo rozhodnutí nejednoznačné (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 47/2003 - 13, zveřejněný pod č. 244/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelným pro nedostatek odůvodnění lze rozumět zejména rozhodnutí založené na nedostatku důvodů skutkových, přičemž se musí jednat o důvody, o něž soud opírá své rozhodovací úvahy (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ads 58/2003 - 13, zveřejněný pod č. 244/2004 Sb. NSS).

Z obsahu kasační stížnosti je patrné, že nepřezkoumatelnost spatřuje stěžovatel v tom, že se krajský soud řádně nevypořádal s námitkami ohledně zranění J. P., s rolí vozidla Pickup, s poškozeným ráfkem předního kola motocyklu a s nelogičností počínání řidiče vozidla Pickup.

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto námitky v konfrontaci s obsahem odůvodnění napadeného rozsudku neobstojí. Ke zranění J. P. z rozsudku plyne, že tento nebyl ošetřen lékařem, protože se cítil dobře a bezprostředně po nehodě pociťoval jen malou bolest v rozkroku, což vysvětloval nárazem na nádrž při pádu z motocyklu. Závěr krajského soudu, že se správní orgány za daných okolností povahou zranění nemusely zabývat, je proto logický, neboť je zjevné, že krátkodobou a nikterak intenzivní bolest J. P. nelze vůbec považovat za zranění ve smyslu případných následných právních úvah typu spáchání trestného činu apod. a stěžovatelův nikterak nevysvětlený názor, že není jasné, zda toto „zranění“ může být dobře vysvětleno nárazem motocyklu do vpředu jedoucího vozidla, považuje zdejší soud za typickou „argumentační střelbu naslepo“. Za situace, kdy ke skutečnému zranění zjevně vůbec nedošlo, poškozený potřebu vyšetření nespatořoval a jediným zdravotním následkem dopravní nehody byla krátkodobě subjektivně vnímaná nepříliš intenzivní bolest, se totiž nelze racionálně domnívat, že by zdravotní vyšetření mohlo jakkoliv přispět k vysvětlení průběhu této konkrétní dopravní nehody.

K roli vozidla Pickup a k chování jeho řidiče po dopravní nehodě má Nejvyšší správní soud za to, že se jedná o námitky veskrze spekulativní povahy. Stěžovatel totiž sice akceptuje,

že z ohledání policie nebylo zjištěno žádné poškození tohoto vozidla, nicméně zároveň vyslovuje domněnku, že mohlo dojít k nárazu do závěsného zařízení (aniž by však stěžovatel alespoň tvrdil, že předmětné vozidlo takové zařízení vůbec mělo!). Napadený rozsudek krajského soudu je v tomto směru přezkoumatelný, neboť z obsahu jeho odůvodnění je patrné, že soud vycházel ze závěrů znaleckého posudku ohledně toho, že porovnáním obou vozidel koresponduje držák SPZ na motocyklu s rýhou na horní části nárazníku a drobnému poškození na přední masce vozidla stěžovatele, z čehož plyne náraz do motocyklu zezadu; zejména znalec vyloučil náraz do padajícího motocyklu. Úvahy stěžovatele o chování řidiče Pickupu (a jeho manželky), který místo dopravní nehody opustil až po hodině, když vyčkával příjezdu policie, pak již zjevně přesahují rozměr právní relevantnosti a spadají spíše do oblasti psychologie, což však nemá žádnou spojitost s posuzováním přestupkové odpovědnosti stěžovatele. Ze skutečnosti, že potenciální svědek dopravní nehody setrvává na místě jejího spáchání určitou dobu, totiž v žádném případě nelze dovozovat jeho jakékoliv aktivní zapojení do tohoto skutkového děje.

Konečně k poškození ráfku předního kola motocyklu krajský soud vycházel z posudku znalce. Je pravdou, že znalec ing. V. zvolil formulaci (viz str. 15 posudku), podle níž „bez technické odborné prohlídky vozidla, do kterého měl motocykl narazit i přesto, že je poškozen ráfek předního kola, nelze náraz do vpředu jedoucího vozidla jednoznačně potvrdit“. Z obsahu celého posudku, z něhož krajský soud vycházel a na který v této souvislosti výslovně odkazoval, však jednoznačně vyplývá, že vozidlo stěžovatele zezadu narazilo do motocyklu, že nebyla dodržena bezpečná vzdálenost mezi vozidly a že tento závěr by platil i tehdy, jestliže by z nějakých příčin došlo k pádu motocyklu před nárazem vozidla stěžovatele. Ani tuto část rozhodnutí krajského soudu proto nelze považovat za nepřezkoumatelnou.

Lze tak uzavřít, že stížnostní důvod zakotvený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. naplněn nebyl.

Ostatní dva stížnostní důvody (tzn. nezákonnost a vady správního řízení) Nejvyšší správní soud pojednává současně, neboť stěžovatel mezi nimi nerozlišuje a jejich jasná diferenciaci je tak vedla ke značné nepřehlednosti tohoto rozsudku.

Stěžovatel předně namítá, že žalovaný k jeho odvolání učinil součástí svého rozhodnutí i výrok týkající se J. P.. K tomu zdejší soud uvádí, že proti stěžovateli i J. P. bylo vedeno společné řízení (§ 57 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb.), zakončené vydáním dvou formálně samostatných rozhodnutí. Jakkoliv je třeba přisvědčit stěžovateli v tom, že za této situace nebylo namístě rozhodovat v odvolacím řízení též o rozhodnutí týkajícím se J. P., je zároveň pravdou, že toto pochybení by mohlo mít určitou relevanci toliko za situace, když by se jím cítil být poškozen na svých právech právě J. P. a nikoliv stěžovatel. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze totiž kasační důvod podat v případě takových vad správního řízení, jež mohly ovlivnit zákonnost vydaného správního rozhodnutí, což zjevně není tento případ. Jak k tomu totiž správně konstatoval krajský soud, podle ustanovení § 81 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb. se proti rozhodnutí o přestupku může odvolat v plném rozsahu jen obviněný z přestupku a pokud tedy stěžovatel zpochybnil zákonnost rozhodnutí žalovaného ve vztahu k J. P., skutečně nebyl k podání žalobních námitek v tomto směru aktivně legitimován, jelikož zmíněným pochybením nemohla být nikterak dotčena jeho právní sféra.

K námitkám stěžovatele ohledně znaleckého posudku je především nutno uvést, že podle protokolu o ústním jednání ze dne 26. 1. 2006 stěžovatel prohlásil, že byl seznámen se spisovým materiálem a znaleckým posudkem a že k němu nemá žádné připomínky.

Stěžovatel ostatně ani nezpochybňuje skutečnost, že ve správním řízení (včetně řízení o odvolání) nenavrhoval zpracování revizního znaleckého posudku. K tomu zdejší soud dodává, že stěžovatel nevyužil ani možnosti nechat si zpracovat vlastní znalecký posudek. Jakkoliv tedy lze souhlasit s obecnou tezí, že správní orgány jsou povinny samy vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro svoje rozhodnutí, nelze z této teze současně dovodit, že i v případě, kdy správní orgány nemají žádné důvodné pochybnosti o skutkových zjištěních a o jejich právním posouzení a ani ze strany účastníků řízení nejsou vzneseny návrhy na další dokazování, jsou povinny pokračovat v pořizování dalších podkladových dokumentů. Takovéto tvrzení postrádá logiku, protože v konečném důsledku by mohlo znamenat, že přípravná fáze rozhodovacího procesu by nikdy nemohla skončit.

Konečně k tvrzenému porušení zásady in dubio pro reo dospěl Nejvyšší správní soud k názoru, že ani v tomto směru nelze ve správním řízení ani v rozsudku krajského soudu spatřovat žádné zásadní pochybení. Jak plyne ze shora uvedeného, ve správním řízení byla opatřena řada důkazních prostředků (protokol o dopravní nehodě, protokoly o podání vysvětlení, fotodokumentace, znalecký posudek, protokol o ústním jednání), které ve svém souhrnu popírají verzi předestřenou stěžovatelem o nárazu motocyklu do vpředu jedoucího Pickupu a v tomto směru lze pro stručnost odkázat na odůvodnění velmi přesvědčivého a obsahově konzistentního rozhodnutí žalovaného.

Lze tak shrnout, že Nejvyšší správní soud neshledal naplnění ani stížnostních důvodů, zakotvených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a žalovanému Krajskému úřadu Jihočeského kraje náklady řízení přesahující jeho běžnou činnost nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2007

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu